

ຂໍ້ດີ/ຜົນທີ່ຄາດໄວ້

- ເພີ່ມປະສິດທິພາບໂດຍສາມາດຜະລິດ ຜະລິດຕະພັນທີ່ມີຄຸນຄ່າໄດ້ສອງຢ່າງພ້ອມກັນ.
- ຫຼຸດຜ່ອນຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍສາມາດນຳມາໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດທັງເປັນຂອງແຂງ ແລະ ຂອງແຫຼວ.
- ເພີ່ມໂອກາດໃນການສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ.
- ສົ່ງຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຜ່ານການດູດຊຶມກາກບອນ ແລະ ການນຳໃຊ້ປັດໄຈການຜະລິດທາງກະສິກຳແບບທຳມະຊາດ

ຈຸດທີ່ຕ້ອງຄຳນຶງ

- ການອອກແບບ ແລະ ສ້າງເຕົາເຜົາ
- ຮັບປະກັນຂະບວນການເຜົາໄຫມ້ທີ່ໃຊ້ອົກຊີເຈນຕໍ່າ ແຕ່ມີອາກາດທີ່ພຽງພໍເພື່ອຮັກສາຂະບວນການເຜົາໄຫມ້ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ

ຜູ້ແຕ່ງ:

- **ບຸນສົງ ທານສຣິທອງ**, ຜູ້ຈັດການສາຍງານ, ECHO Asia <boonsong@echocommunity.org>
- **ສົມບັນ ຈະເລີນລ່ຽມທອງ**, ຜູ້ຈັດການເທັກໂນໂລຊີສະເພາະທາງ, ECHO Asia

ວັນທີເຜີຍແຜ່: ມີນາ 2026

ຈາກປະສົບການຂອງຊາວກະສິກອນ

ທ່ານ ກຣິດ, ຊາວກະສິກອນຈາກໝູ່ບ້ານທີມູເລ, ຊຽງໃໝ່ ປະເທດໄທ

ຂ້ອຍເປັນຊາວກະສິກອນທີ່ເຄີຍປະສົບບັນຫາດິນເສື້ອມໂຊມ ແລະ ມີສັດຕູພືດລົບກວນ, ດັ່ງນັ້ນຂ້ອຍຈຶ່ງເລີ່ມຊອກຫາວິທີແກ້ໄຂແບບທຳມະຊາດ. ແລະນັ້ນຄືຊ່ວງເວລາທີ່ຂ້ອຍໄດ້ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບຖ່ານຊີວະພາບ ແລະ ນ້ຳສົ້ມຄວັນໄມ້.

ຫຼັງຈາກໄດ້ຮຽນຮູ້ວິທີການຜະລິດຖ່ານຊີວະພາບ ແລະ ນ້ຳສົ້ມຄວັນໄມ້ທີ່ສູນ ECHO Asia ແລ້ວ, ດິນຂອງຂ້ອຍດີຂຶ້ນ, ພືດຂອງຂ້ອຍເຕີບໂຕແຂງແຮງດີ ແລະ ບັນຫາສັດຕູພືດກໍຫຼຸດລົງ. ພືດຜົນຂອງຂ້ອຍມີສຸຂະພາບດີຂຶ້ນໂດຍບໍ່ຕ້ອງເພີ່ງພາສານເຄມີ, ຊ່ວຍຫຼຸດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນຂະນະທີ່ຮັບປະກັນຜົນຜະລິດທີ່ປອດໄພກວ່າ.

ປັດຈຸບັນ, ຂ້ອຍບໍ່ພຽງແຕ່ປູປຸງສວນຂອງຂ້ອຍເອງເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ນີ້ໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນ ໂດຍເຊື່ອວ່າການກະສິກຳແບບຍືນຍົງເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງສະຫຼາດ.

ທີມງານອາລີເຊຍ

- ຜູ້ປະສານງານລະດັບພາກພື້ນ **ລູຊີ ເຣໂນ** <reynaud@gret.org>
- ກອງເລຂາອາລີເຊຍປະຈຳລາວ: **ສຸຕິມາ ບຸດວິເສດ** <soutima2506@gmail.com>

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

ປະສານງານໂດຍ:

ສະໜັບສະໜູນທຶນໂດຍ:

ເອກະສານນີ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍການສະໜັບສະໜູນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າອົງການລະດັບສາກົນ (AFD), ສະຫະພາບເອີຣົບ (EU) ແລະ ກອງທຶນຝຣັ່ງເພື່ອສົ່ງເສີມການປ່ຽນແປງ (FFEM). ປັດຈຸບັນສະໜັບສະໜູນການສະໜັບສະໜູນທີ່ເປັນທາງການຂອງອົງການ AFD, EU ແລະ FFEM.

ແຜ່ນພັບດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ
ເຕົາເຜົາອະເນກປະສົງ ຖ່ານຊີວະພາບ
(Biochar) ແລະ ນ້ຳສົ້ມຄວັນໄມ້

ພື້ນທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
ສູນການຮຽນຮູ້ ECHO Asia
ຊານໄຊ, ຊຽງໃໝ່, ປະເທດໄທ

ລະບົບນິເວດກະສິກຳ:

ເຂດ	ກິດຈະກຳຫຼັກ	ສະພາບອາກາດ	ປະລິມານນ້ຳຝົນ	ອຸນຫະພູມ
ທົ່ງພຽງ	ປູກເຂົ້າ/ ຝັກ	ເຂດຮ້ອນຊຸ່ມຕາມລະດູການ (ລະດູຝົນ: ເດືອນ ພຶດສະພາ-ດຸລາ)	~ 1200 ມມ/ປີ	ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍ ສູງສຸດ: 36°C - ຕໍ່າ ສຸດ: 23°C

ວິທີຜະລິດຖ່ານຊີວະພາບ ແລະ ນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້

ເຕົາເຜົາອະເນກປະສົງ ຖ່ານຊີວະພາບ-ນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້ ໝາຍເຖິງເຕົາເຜົາປະເພດໜຶ່ງທີ່ຖືກອອກແບບເພື່ອຜະລິດຖ່ານຊີວະພາບ ແລະ ນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້ພ້ອມກັນ. ການເຂົ້າໃຈຂັ້ນຕອນຕ່າງໆຈຳເປັນຕ້ອງພິຈາລະນາເບິ່ງຫຼັກການທົ່ວໄປຂອງຂະບວນການເຜົາໄໝ້ ແລະ ວິທີການອອກແບບເຕົາເຜົາເຫຼົ່ານີ້.

ຂັ້ນຕອນທີ 01: ການກະກຽມ ແລະ ການຈັດວາງ

- ລວບລວມວັດຖຸຊີວະມວນ ເຊັ່ນ: ສິ່ງເສດເຫຼືອທາງກະສິກໍາ ຫຼື ວັດຖຸອື່ນໆ ແລ້ວນຳໄປໃສ່ໃນເຕົາເຜົາ
- ວິທີການໃສ່ວັດຖຸດິບອາດແຕກຕ່າງກັນໄປຂຶ້ນກັບການອອກແບບຂອງເຕົາເຜົາ. ສິ່ງສຳຄັນຄືການຈັດວາງວັດຖຸຊີວະມວນໃນລັກສະນະທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ຄວາມຮ້ອນກະຈາຍໄດ້ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ

ຂັ້ນຕອນທີ 02: ການໃຫ້ຄວາມຮ້ອນ ແລະ ຂະບວນການເຜົາໄໝ້

- ການໃຫ້ຄວາມຮ້ອນແກ່ເຕົາເຜົາ ຂັ້ນຕອນນີ້ເປັນການເລີ່ມຕົ້ນຂະບວນການເຜົາໄໝ້, ເຊິ່ງວັດຖຸຊີວະມວນຈະເຜົາໄໝ້ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີອົກຊີເຈນຕໍ່າ.
- ໃນລະຫວ່າງຂະບວນການເຜົາໄໝ້, ວັດຖຸຊີວະມວນສະຫຼາຍຕົວ, ປ່ອຍອາຍກຶກສລະເຫຼີຍງ່າຍອອກມາ ແລະ ເຫຼືອໄວ້ຄືຖ່ານຊີວະພາບທີ່ເປັນຂອງແງ.

ຂັ້ນຕອນທີ 03: ການຄາຍຄວາມຮ້ອນ (ການເກັບນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້)

- ເຕົາເຜົາອະເນກປະສົງ ຖືກອອກແບບເພື່ອດັກຈັບອາຍກຶກສທີ່ລະເຫຼີຍ. ອາຍເຫຼົ່ານີ້ຈະຖືກສົ່ງຜ່ານລະບົບທີ່ເຮັດໃຫ້ເຢັນຈົນມັນກາຍເປັນນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້ທີ່ເປັນຂອງແຫຼວ.
- ຂະບວນການຄາຍຄວາມຮ້ອນນີ້ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຈະໃຊ້ທີ່ ແລະ ພາຊະນະຮອງຮັບ.

ຂັ້ນຕອນທີ 04: ການເກັບຖ່ານຊີວະພາບ

- ເມື່ອຂະບວນການເຜົາໄໝ້ສຳເລັດແລ້ວ, ກໍປ່ອຍໃຫ້ເຕົາເຜົາເຢັນຕົວລົງ.
- ຄ່ອຍໆນຳຖ່ານຊີວະພາບອອກຈາກເຕົາເຜົາຢ່າງລະມັດລະວັງ

ຂັ້ນຕອນທີ 05: ການປຸງແຕ່ງນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້

- ນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້ທີ່ເກັບໄດ້ອາດຕ້ອງຜ່ານການປຸງແຕ່ງເພີ່ມເຕີມເຊັ່ນ: ການຕົກຕະກອນ ຫຼື ການກອງ, ເພື່ອກຳຈັດສິ່ງສັກກະປົກ

ຂໍ້ຄວນພິຈາລະນາສຳລັບ ເຕົາເຜົາອະເນກປະສົງ

ການອອກແບບເຕົາເຜົາມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍສຳລັບການຜະລິດນໍ້າສົ້ມຄວັນໄມ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ເຕົາເຜົາຕ້ອງມີລະບົບສຳລັບການນຳສົ່ງ ແລະ ເຮັດໃຫ້ອາຍທີ່ລະເຫຼີຍເຢັນລົງ

